

УДК 504

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАБРУДНЕННЯ ПОВІТРЯ ШЛЯХОМ ЛІХЕНОІНДИКАЦІЇ

Коровицька А.В., магістрант, Панкова О.В., к.с.-г.н., доцент
*(Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка)*

Проблема забруднення природного середовища - одна з глобальних проблем сучасного світу. У зв'язку з інтенсивним розвитком промисловості і транспорту, в атмосферу, гідросферу, літосферу надходить все більша кількість шкідливих викидів. На земній кулі практично неможливо знайти місце, де б не були присутні в тій чи іншій концентрації забруднюючі речовини. Найбільш гостру екологічну проблему в великих містах становить забруднення повітря, оскільки регулярно відбувається викид забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Серед речовин, що забруднюють повітря, найбільше значення має сірчистий газ, галогени та їхні сполуки, окис вуглецю, сірководень, аміак, етилен, а також кіптява, попіл, тверді частинки пилу (цементу, вапна, кремнію, кам'яного вугілля, металів і їх з'єднань) .

Одним з найбільш шкідливих викидів є сірчистий газ. Він особливо токсичний для рослин. Ще одним серйозним забруднювачем повітря є автотранспорт. Викиди промислових підприємств, продукти спалювання палива автомобілів, продукти горіння при пожежах і т.д. надходять в приземний шар атмосфери. Забруднення повітря призводить до зменшення товщини озонового шару і утворення озонових дір, до підвищення вологості повітря, до збільшення кількості туманів в місті і помутніння атмосфери - утворюється парниковий ефект. Атмосферні забруднення впливають на стан питних джерел і стан рослинного і тваринного світу, на здоров'я і самопочуття людини. Таким чином, проблема забруднення повітря є актуальною.

Існують різні методики дослідження рівня забруднення повітря. Є інструментальні методи визначення вмісту в повітрі шкідливих домішок, які використовуються державними природоохоронними організаціями з метою моніторингу повітряного середовища міста, особливо уздовж жвавих автомагістралей. Однак такі методи недоступні. Найбільш доступна методика оцінки ступеня забруднення повітря - Ліхеноіндикація. Тобто використання лишайників як індикаторів стану повітря. Найкращими індикаторами стану навколишнього середовища є лишайники, так як вони поширені по всій земній кулі і їх реакція на зовнішні впливи дуже сильна, а власна мінливість незначна в порівнянні з іншими організмами.

Список літератури:

1. А.С.Боголюбов, М.В.Кравченко: Оценка загрязнения воздуха методом лишайноиндикации.-«Экосистема», 2001.-15 с.